

ÚJ CIMBORA

KÉPES GYERMEK LAP

1935. MÁRCIUS
30.

III. ÉVFOLYAM
9. szám

*Tulipán, tulipán, szép piros tulipán,
Ott születél egykor messze Góbi pusztán,
Es hogy elkerültél! a világot járod,
Szép piros tulipán sehol nincsen párod...*

*De, ha neked itt-ott ünnepet is ülnek,
Sehol a világon úgy meg nem becsülnek,
Mint nálunk, hol virulsz himes lányruhákon,
Kapukon, ládákon, ősi kopjafákon.*

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR - SZERKESZTI: FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 6-87.

Toborzó.

Nem hiába irunk a toborzó fontosságáról, de van is eredménye. Csak rajta tovább! kis cimborák! Minden egyes olvasónk szerezzen legalább még egy új előfizetőt. Mert minél népesebb kis táborunk, annál erősebbek vagyunk s ezt már sokszor írtuk nektek, hogy: erőben van az élet! Azért, hát a toborzásról soha meg ne feledkezzetek!

Legutóbb toboroztak: Sályi Pál II. g. o. t. Jób Oszit, Braun Ibi I. g. o. t. Feld Irént.

Mael Ferenc: Aranyegyszeregy.

*Kétszerkilenc tizenyolc ám,
Ne gunnyassz, mint macska lócán.*

*Kétszer tiz az huszat számít,
Ember Istent el nem ámit.*

*Háromszor három az kilenc,
Gyomrának él csak az inyenc.*

Kertészkedjünk...

Jól figyeljétek meg, hogy márc. és április hó folyamán milyen virágmagokat kell elvetemé-
nyezni. Oroszlánszáj, szálvia, lobélia, dohány-
virág, petunia, magról vetett dália, szalmavirág,
verbéna, kékbojt. A kékbojt, oroszlánszáj,
szálvia, lobélia, dohányvirág, petunia, verbéna
előbb ládába, vagy cserépben gondozandó a la-
kás enyhe levegőjében, csak, ha, mint palánta
mege erősödött, ültetendő ki a szabadba. A kék-
bojt földjének fele homokkal keverendő, a szal-
viát homokkal kell takarni. Ugyisintén a lo-
bélia vetésénél is homokkal kell keverni a föl-
det. A szalmavirág vetése április végéig sem
késő. Vethető mindjárt szabadba, de csak vé-
kony földréteget szabad a magvakra hinteni.

Az egyes virágmagvak vetésére vonatkozóan
az a kertészbácsi megjegyzése, hogy a frissen
elvetett magvakra csak vékony földréteget kell
szórni, mert különben nem kelnek ki. Ennek a
földrétegnak a kis mag háromszorosánál nem
szabad vastagabbnak lenni.

Aztán ahhoz, hogy ügyes kis kertészek le-
gyetek, nem elég tudni, hogy melyik virágot,
hogy hívják, de tudni kell azt is, hogy melyik
fajta, mikor vetendő, milyen a virága és milyen
a magvacskája. Mert megtörténik, hogy vegyes
virágmagot kaptok s akkor azt sem tudjátok,
melyik benne az egynyári és melyik az évelő.
Gyűjteményünkben kb. 12-13-féle virágmag
van. Ezekről részletesen írunk nektek.

(Kertészeti tanácsadónk Ullmann Ferenc
kertész mérnök.)

Népnapokról. Áprilisban előforduló név-
napok: Ápr. 2 Vince, 10 Zsolt, 12 Gyula, 13 Ida,
14 Tibor, 18 Ilma, 20 Tivadar, 23 Béla, 24
György, 28 Valéria, 29 Albert, Katalin.

Ilyenkor már virág is található, hóvirág,
pár szál ibolya, kössetek belőlük esinos csokroc-
kát és úgy köszöntetek névnapot.

Köszöntsük édesapát.

Népnapi vers.

*Jó apuskám, drága!
A nevenapjára
Virítson ki az örömmek
Szép, piros virága!*

*Öröm vidámitson,
Hála is virítson,
A szivemből, kis szivemből
Arany-szírmot nyitson.*

*Legyen, apus drága,
Jó Istentől, áldva,
Sokszor hozzunk szívvirágot
A nevenapjára!*

Földes Zoltán.

Az Uj Cimborá hírei.

A satumarei kis kertészek kertversenye. Ez
is érdekes lesz ám s egész nyáron fog tartani.
Abban fognak versenyezni kertészkedő kis cim-
boráink, hogy melyik kis cimborá virágos kertje
lesz a legszebb. Az ő kedves Ilonka néniük, aki
a cimborá délutánokat szokta tartani, nagy sze-
retettel dolgozik a kertverseny eszméjén. A
nyertesek tőle is és az Uj Cimborától is jutal-
mat kapnak majd. Akik a satumarei olvasók
közül kertészkedni akarnak, március 31-én 4
órától megkapják Ilonka nénitől a virágmagva-
kat. A ref. fiugimnázium IV. osztályában lesz a
cimborák találkozója, el ne feledkezzetek róla!

A helyben tanuló vidéki kis cimboráinknak
üzenjük, hogy mielőtt haza mennének a husvét
vakációra, április 6-án szombaton, délután jöj-
jenek be hozzánk, hogy virágmagvaikat átadjuk
és még más teendőket is megbeszéljünk velük.

Rajzoló kis cimboráink figyelmébe. Kér-
jük azokat az olvasóinkat, akiknek rajzai részt-
vettek cluji országos gyermekrajzkiállításon s
vissza is maradtak, amennyiben tehetik, egy-
egy fényképet küldjenek be.

Gál Lajosné Galdul de jos. Kedves Linuka
néni! a küldött virágmagvakat megkaptam, a
kertészkedő kis cimborák nevében hálásan meg
is köszönöm. Éppen nagyszerűen jött, mert me-
nyecskeszem és verbéna mag még nem volt ed-
dig a gyűjteményünkben. A kis kertészek örülni
fognak majd nekik.

ÉLETINDULÁS.

I.

*Kolló mama a szürke pettyes,
Beh boldogan borzolja tollát!
Hogy vigyázza: pirinyó pötty
Csibe fiókat, vajjon hol lát?*

II.

*Most indulnak a nagy világba,
Rajtuk még az új élet selyme,
Földöntúli szép mennyországból,
Szellőszárnyán idelehelve.*

V.

*Élet! élet! beh gyönyörű vagy! ...
Beh szép a te elindulásod.
Milyen jó, hogy adsz és újra adsz,
Aldott a te megújulásod.*

III.

*Csip! csipogják vidáman körül,
Egy-egy bátor hátára reppen,
Csöpp esőröcskék végigcsiklandják,
Napsugár sem esókolna szebben.*

IV.

*Aztán hajrá! fürge tempóban,
Szalad velük a zöld gyepágyba,
S gurulnak az aranypelyhes
Kis fiókák a napsugárba.*

Kirjákné: Kovács Emma.

Fenyőbogyók.

Ez messze, idegen országban, Dániában történt a dán fővárosban, Kopenhágában, három évvel ezelőtt, mikor ott laktam, a halpiac közelében. Ácsorogtam is a kopenhágai halpiaccon eleget. bámultam a sok furesa alaku tengeri halat és rákot s a piac felett szálló sirályokat. Egy folyó nagyságu csatorna mellett volt a halpiac s a csatorna tele volt haltartó csónakkal és halászbárkával. Onnan indultak el a bárkák tengeri halász utjukra.

Egy kora májusi reggel, mikor megint a piacra vetődtem, erős fenyőillatot hozott felém a szél a csatorna felől.

Honnan kerül ide fenyőszag? — csudálkoztam és a csatorna felé néztem. De csak bárkákat és csónakokat láttam a csatornán, fenyőfát sehol. A szél pedig egyre sűrűbben, egyre erősebben hozta felém a fenyőillatot.

Bizonyosan valamely bárkától hozza, — gondoltam, — de melyikről?

Néztem a bárkákat és a sok ismerős bárka közt végre felfedeztem egy feketére festett sajtáságos tömzsi formájú bárkát, amelyet még sose láttam a csatornán. Nem régen érkezhettek, mert a vitorlái éppen csak hogy be voltak csavarva, de még nem szedték le őket.

Vajjon miféle bárka lehet ez? — tépelődtem, — honnan jött? Bizonyosan valahonnan Norvégiából, vagy Svédországból és fenyőfát hozott.

Elindultam s pár perc múlva a bárka mellett voltam. Legelőször is az oldalára festett nevet néztem meg:

„Szuomi“ — ez volt a bárka neve.

— Szuomi, — ez Finnország finn neve. Bizonyosan finn hajó lesz hát ez a bárka s Finnországból jött, onnan hozta a fenyőillatot, — gondoltam.

A bárka fedélzetén egy köpcös ember hajlódott a kötélzettel. Szőke volt, a haja rífká

növésű, de erős szálú, a bajusza is serteszerű. Szeme vizeskék, de a nézése bátor és hideg volt. Arcsontjai kiállottak, orra tömpe volt. A válla széles, erős. Nem is lehetett más csak finn.

Megszólítottam, felelt s hamarosan összebarátkoztunk. Elmondta, hogy Finnországból jött, tegnap este érkezett s fenyőbogyót hozott, hogy Kopenhágában eladja.

— Győjjön, nézze meg. — hivatott. Felnyitotta a fedélzet csapóajtóját s lemásztunk a hajó belsejébe. A nagy hombárszerű rekeszek mind színig voltak apró zöldes, feketés, barnás fenyőbogyóval. Olyan illat volt a hajóban, mintha ezer meg ezer fenyőerdő illatozott volna.

— Mennyi fenyőbogyó! csudálkoztam.

— Terem a finn erdőkben! — mondta a finn büszkén s megcsillant a szeme.

A két tenyerével fölmarkolt két maroknyit:

— Nézze uram, mondta, — ez egy fának a termése lehet. S most nézze meg, mennyi rengeteg bogyó van itt. Ha behúnyom a szemem és elgondolom, hány fenyőfán termett ez mind, egész erdőket képzelek magam elé, csendes, árnyékos fenyőerdőket s olyankor azt hiszem, otthon vagyok Finnországban.

— Meddig marad itt? — kérdeztem.

— Míg el nem adom az egész rakományt. Talán őszig, — felelte.

— S van otthon családja?

— Van uram. Feleségem és két gyermekem. Azokért dolgozom. Azokra keresek. Őszszel fenyőbogyót gyűjtök, tavaszra megérik, akkor felrakom hajómra, a Szuomira s a többiek is, akiknek van felrakják a magukét mind, mert azokét is én adom el s én számolok be nekik. Magam mellé veszek két legényt, rendszeren két dánt, akik segítenek a hajómat vezetni s még örülnek is, hogy a segítségükért hazahozom őket: átszelem a Finn Öblöt, a Keleti Tengert s pár heti hajózás után itt vagyok idejére.

— S minden évben?

— Minden évben. Ez a keresetem.

— Látja, mondtam neki, nekem nincs senkim otthon s mégis vágyok már haza Erdélyországba. Maga meg félévig is távol van hazulról évről-évre. Nem fáj a szíve?

— Szegény ember vagyok, uram — felelte szomorúan, — drága a kenyér úgy keresem meg, ahogy tudom.

— Igaz. — feleltem.

— Meg aztán, — folytatta, ha idegenben vagyok is, mégsem vagyok olyan egészen árva. Itt van az én hajóm. Az oldalán a ha-

zám neve: Szuomi. S minden deszkája, amiből építve van s minden árbóca a finn erdők fenyőfáiból való. Mintha csak egy darab finn erdő szállott volna velem tengerre, hogy idehözson. S még mikor bemegyek is néha sétálni a városba, az uccákra, ott is velem jön mindenütt a finn erdő, mert a fenyőillat beveszi magát még a ruhámba is, hogy fenyőillatos lesz még az ucca is, amerre járok. A finn erdők üdvözlete ez.

— Szép Erdélyország is, — mondtam elgondolkozva, — de szép lehet Finnország is a fenyőerdőkkel...

— Szép. Van ugyan ott nemesak fenyőfa, — magyarázta. — Szil-, tölgy-, kőrisfa, meg nyirfa is nő ott elég. Különösen a moesarak körül. De mégis legszebbek a fenyőerdők. Képzelsen el. uram, száz meg száz apróbb-nagyobb kristálytisza vizű tavat, amiket mindmind csendes árnyékos fenyőerdő ölel. S csak a vízesések zaja hallik. Ez Finnország igazi képe.

— Szereti is a hazáját? — mondtam kérdő formán.

— Mint az édesanyámat, — felelte.

S mikor utaztam haza szép Erdélyországba: hegyek közt, síkon át, pusztákon, erdőkön keresztül vitt a vonatom, de én behúnytam a szemem s csak a Szuomira gondoltam, finn hajós ismerősömrre, a fenyőbogyókra, a finn tavakra, a finn erdőkre s a mi testvér nemzetünkre, a finn nemzetre.

P. Abrahám Ernő.

Tavaszkor.

Uram, ki egy lehelettel
Elveszed a tél fagyát
És a földet életadó
Fény, melegség járja át;
Adj vidám, szép kikeletet,
Örök jószág, hő szeretet!

Virágozzék a fa dúsan,
Koszorúzza zöld levél,
Zsendüljön az elvetett mag,
Ringatgassa enyhe szél,
Óvjad Uram csapásoktól!
Beszüljenek jószágodról.

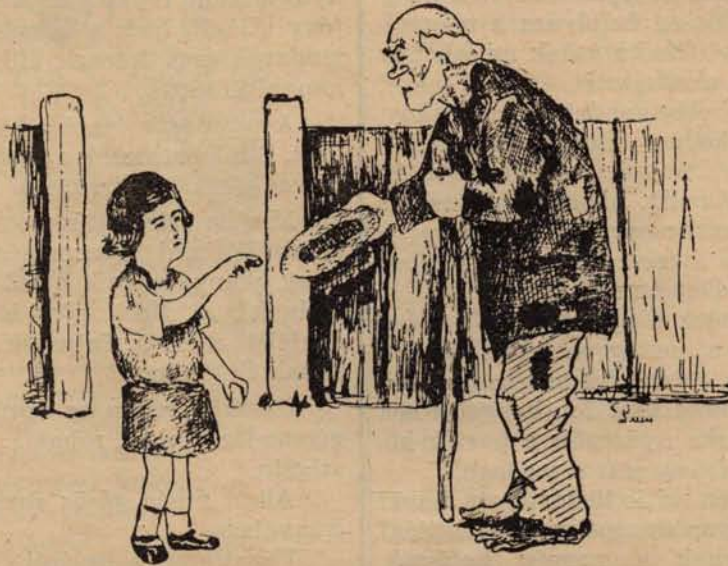
Kék ibolya illatával
Imádságom elvegyül.
Kis pacsirta énekében
Lelkem hozzád felrepül.
Oh hallgasd meg könyörgésem!
Te vagy hitém, reménységem!

Pósa L.

Évike könyvébe.

*Koldust, ha látsz — és látsz bizonynal,
Ajtód s szived ne légyen zárva;
Fejed ne fordítsd el iszonyal,
Mert rongyos, piszkos a ruhája.*

*Gondold, hogy e szegénynek is volt
A földi jókban része dúsan;
Hogy volt idő, mikor az égbolt
Ő rája sem borula búsan.*

*Ki volt, mi volt? — ne tudakoljad,
Fájdalmait ezzel is tetézve,
S amit ad jobb kezed, úgy adjad,
Hogy balkezed ne vegye észre.*

*Gondold: a sors, mily változékony.
Király is lett már koldus árva...
Más bújá iránt légy fogékony,
Ajtód s szived ne légyen zárva!*

Benedek Elek.

Talpas és Barnabás kalandos utazása repülőgépen.

Írta: **Teleky Dezső.**

(19. folytatás.)

Jó félóra mulva már ezerágú koronának tünt fel ez a csillogó tünemény. Néha-néha a fényküllök óriási magasságban felszöktek, majd ki aludtak, majd ismét szétsúgároztak. Egyes pontokon a fénynyalábok lobbanásszerűen sziporkáztak, ami tündéri színjátékot idézett elő a szívárvány pompájában.

Ez a tűzijáték-jelenség egészen elbűvölte mackó-uraimékat.

A tudomány annyit megállapított, hogy a sarkfény a Föld mágnességén alapszik. Földünk mintha egy óriási nagy mágnesvas volna, melynek, mint a mágnesűnek két ellenkező sarka van.

A Föld felső részén az északi —, s átellenben az alsó részen: a délisark nyugszik. Természet-tudósok feltevése szerint a napból állandó elektromos sugarak indulnak ki, s jutnak a Föld

légkörébe. Ezt az elektromosságot a Föld sarkain levő mágnesség felgyújtja s így lesz ez a fény a sarki éjtszakának mennyei lámpása.

A Földet két ellentétes mágnessarkából következik, hogy ez a tűzijáték földgömbünknek nemcsak az északi, hanem a déli sarkvidékein is a hosszú téli évszaknak virrasztó mécsese. De, amíg tart az északi sark körül az öt-hat hónapos téli éjtszaka, addig a déli sark közvetlen közelében öt-hat hónapos napvilág van, és megfordítva. Mivel pedig a sarkfény csupán az éjtszakának a kísérője, ez a fényjelenés a két sarkon nem egyszerre, hanem egymást felváltva mutatkozik. Február hónap folyamán még itt északon csillog ez a remek mágneses kisúgárzás. Később a déli sark menyboltjának lesz állandó fénye.

A sarkfény alakjának két főváltozata van. Az egyik alakja hasonlít a légyozó szalagdíszhez, vagy a hullámos függöny művésziesen elrendezett rojtos széleihez, melyek mintha a magasból omlanának alá, s tündökölve a légürben lengenek.

A sarkfény másik alakja — mint ez a mostani — *félkör alakban sugárzik széjjel*. Egyetlen fényforrásból sugárküllök terjednek szét legyezőszerűen, mint a napraforgó virágszirmai. Ez a küllős alakú fény a hajósokra és légiutasokra nézve kellemetlen szokott lenni, amennyiben az iránytűt állandóan nyugtalanítja, mert arra erős kilendítő hatást gyakorol. A szalagszerű sarkfénynek nincsen befolyása a mágnes-tűre. Hogy ennek a kétféle hatásnak mi lehet az oka még nem tudták megfejtetni.

Talpasnak bizony elég gondot okozott iránytűjének rakoncátlankodása. S hogy tévedésből le ne térjen a helyes iránytól, leszállt ezerkét-száz méterre, a felhők alá, ahonnan állandóan az alant elhúzódnó norvég partokat vigyázta, s ezeknek határvonalai szerint igazodott. Közben a térképről sem feledkezett meg.

Nemsokára feltűntek a nagykiterjedésű Lofoti-szigetek, melyek a norvég partokkal párhuzamosan sötétlenek a rótszínű tengerben. A szigetek körül élénk munka tűnt fel. Rengeteg sok kivilágított halászbárka nyüzsgött a partok körül. Ez is felséges látvány volt a magasból.

De hát voltaképpen mi is történik ott alant? Miért van ott lenn olyan ünnepélyes kivilágítás?

Halszüretet tartanak a norvég halászok. Igen, ezek a halászok a tőkehal vándorlásának idejét meglehetősen pontosan tudják, s a partok hosszában már egész napon lesben állottak. Mikor híre jött, hogy a Lofoti-szigetek felé közelednek a vándorhalak milliós rajai, a halászok sok ezer bárkával kivonultak a tengerre. Szűrűketkor hatalmas hálótat bocsátottak le a mélybe. Alsó széleiket nehéz ólomdarabokkal fészítették le, úgy, hogy a leeresztett hálók Norvégia partjától a Lofoti-szigetekig mintha egymás mögé sorakozott falak volnának. Mivel ezek a hálók több kilométerre szélesek, a sűrű tömegekben érkező tőkehalaknak útját állják. A szerencsétlenek hegyes fejükkel a háló szeméibe akadnak, mert szélesebb testük már nem fér keresztül rajtuk. Fejüket vissza akarják rántani, de kiálló kopoltyujuk miatt nem tudják ezt megtenni, így aztán fogva maradnak. Megtörtént már, hogy egyetlen hajó kifeszített hálói 70—80 ezer darab tőkehalat fogtak. A kivetett hálótat a halászok éjjel után kezdik bevonni. Ez a nehéz munka lámpafény mellett órák hosszat tart. No, hát ez a lámpafényes halszüret látszik most innen a magasból.

Talpas sejtette, hogy lenn halászás folyik, de feleslegesnek találta ezt Barnabással közölni, ki különben sem érdeklődött a dolgok iránt.

A hosszan elnyúló földterületen *sűrűn követik egymást a norvég partoknak zegzúgos öblöcskéi*. Ezeket a csatornaszerűen

szűkbejáratú tengeri öblöket, melyek a partokat csipkézetesen tagoltakká teszik, s melyek mélyen belenyúlnak Norvégia hegyei közé, *fjordok*-nak nevezik. A szélesebb fjordok partjain egy-egy kivilágított városka alussza éjjeli álmát.

A tenger különös alakú szirtjei tövében nyugtalanul röpködnek a sirályok. Ha a sarkfény világít, ezek a lármás, kitünően szárnyaló madarak nem tesznek különbséget az éjjel s a nappal között.

A repülőgép bűgása különben is felzaklatta őket. S már nemcsak a sirályok, hanem az alkák és vadkacsák is keringeni kezdenek.

Mintha félelmükben menekülni akarnának, de csodálkozni is szeretnének, visszakeringenek nagy kanyarulások után. Alighanem bémész-kodnak . . . Mert ilyen hatalmas szárnyú madárfélét, mint a Talpasék repülőgépe, sohasem láttak életükben.

Büszkén rohan az apró szárnyasok fölött a gépmadár. Rohan, rohan . . . s közeledik Hjelmső szigete.

Alant fehér gőzös úszik szintén Hjelmső irányában.

Váratlanul a hajóról egy ágyú irtozatos dörrenése rázza meg a levegőt.

Talpas karja idegesen megrándult. Barnabás pedig rémületében ordítózni kezdett:

— Jaj, jaj! Itt ismét bajok vannak! Ismét reánk céloztak! Én leugrom innen! Nem akarom, hogy széjjel lőjjenek!

Hirtelen olyan rettenetes zivaj és sikongás támadt, hogy még az ágyú hangját is túlszárnyalta.

Talpasnak fogalma sem volt, hogy mi történt? Rosszat sejtve, lepillantott a mélységbe. Hát, amit látott az valósággal ámulatba ejtette.

Az ágyúdörrenésre felriasztott szirti galambok megszámlálhatatlan százmilliói egy pillanat alatt olyan tömegbe kavardottak össze, hogy mackóék szeme elől eltűnt a fehér gőzhajó, eltűnt a tenger . . . s egy végeláthatatlan sűrű madárfelhő zárta el a kilátást lefelé.

De ime, a második lövés is eldőrdült. A madarak állandó vijjongása miatt most csak tompán hallatszott ennek az ágyúszónak a robaja. A sok millió szárnyas éktelen lármával tovább kavargott, de egy sem hullott le közülök.

Talpas area hirtelen hamiskás mosolygásba derült.

Most már rájött arra, hogy a lövés nem nekik szólt, s ha az ágyú az égre volt is irányítva, a lövésnek nem volt *öldöklő* magja.

(Folytatjuk)

HIVOGATÓ.

Isten hozott kikelet!
Nappfény, virág, levelek!
Isten hozott fecskemadár,
Köszöntsön az egész határ,
Napok óta mi is lesünk,
Hogy vig szóval köszönthessünk.
Isten adta kis fecskéje,
Szállj le házunk ereszére,
Keltts föl minket kora reggel,
Áradozó énekeddel!

Isten hozott, kikelet,
Nappfény, virág, levelek!
Isten hozott gólyamadár,
Köszöntsön az egész iatár!
Napok óta lesünk, várunk,
Szállj le, szállj le, maradj nálunk!
Régi fészked keressed fel,
Kis fiaid nevelgesd fel,
Kelep, kelep gólyamadár,
Maradj nálunk, míg tart a nyár.

Havas István.

Tóni malacai.

Röf... röf... röfögött végig a hosszú, keskeny uccán Tóni hat disznója. Csak röviden: Tóni, mindenki így ismerte, bár a becsületes neve egészen más volt. A kis gyerekek kedves Tónija volt ő. Kalapja mellé mindig színes virágokat tűzött, kezében jókora nagy bunkósbottal napestig róttá az uccákat. Csak az volt a kétkedő emberek előtt sötét titok, hogy honnan is van pénze? Honnan telik az élelemre, meg a néhanapi borocskára is. Mikor megkérdezték, azt felelte:

— Dolgozom... Az én foglalkozásom malachajtás.

Az emberek Tóni beszédjéből nem sokat értettek. Ez különben érthető is, mert hiszen ritkán látták őt malacot hajtani. No és honnan és kinek hajtott volna?

— Nem értitek a dolgot, — mondá egyszer a legtermészetesebb hangon. Nincsen a dologban semmi különös. Malacokat hajtok az égből.

Egyéb sem kellett az embereknek, most már éppen bolondnak tartották s csak a bolondnak kijáró szánalomból nem hagyták a faképnél. Tóni magyarázni kezdett:

— Figyeljete csak ide! Én ezelőtt 30 évvel születtem. Édesapám, Isten nyugtassa, falusi kovács volt. Bizony hamar meghalt a szegény öreg. Hárman voltunk testvérek. Sándor, Dénes, meg én. A legfiatalabb én voltam. Halála órájában nem volt más vagyona, mint hat kis malackája. Megosztotta közöttünk igazságosan. Utolsó szava, most is fülemben cseng: „ne busuljatok, amíg éltek, a malacok hajtának annyicskát, amiből szerényen megélhettek.“

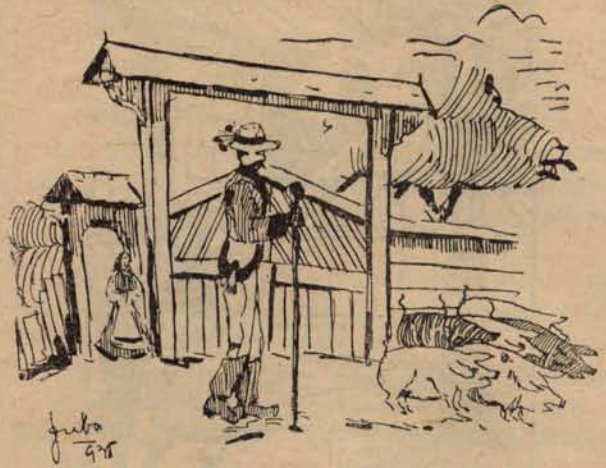
Apánk utolsó szava parancsként maradt reánk. Ugy gondoztuk a szelid jószágokat, mint saját magunkat. Vigyáztunk rájuk akár a szemünk világára. Apánk meghalt s utána testvérbátyáim is követték a halálba. A hat malacka, melyek akkorára már disznóvá vedlettek, reám maradtak. Én keserves munkával szerzett gabonával hizlalgattam. Mondhatom, szépek lettek. A farkukra mindig piros rongyot kötöttem, hogy meg ne igrézzék őket. Egyszer felkészültem s elhajtottam a vásárba. De még a vásárig sem érkeztem, már utközben eladtam a hat disznómat. Csak, hogy ez az eladás nem úgy történt, teszem fel itt vannak a disznók, adsza a pénzt. A vásár másként történt. Az árát a disznóknak soha sem kaptam meg egy összegben. Elmondom, miként történt az én vásárom. Figyeljetek ide: Amint mentem-mendégéltem a vásárba, egyszer csak szembe jön velem egy furesa kinézésű úr, aki-ről később kiderült, hogy földbirtokos. Annyi

földje volt, hogy még maga sem tudta mennyi hát a földje. Szóba elegyedtem vele. Szó-szót hozott ki, elmeséltem apám utolsó szavait. A különös öltözötű úr csak mosolygott s röviden annyit szólt:

— Akkor az Isten küldött élémbe. Apád szavai felhangzottak az égbe. En egy dusgazdag ember vagyok, van birtokom, marhám, disznóm egy egész sereg. Elvezetlek oda, csapjad majd te is be disznóidat a seregbe. És gondoskodni fogok, hogy egész életeden keresztül legyen miből megélned.

— Ugy is lett, az én disznóim is belekerültek a földbirtokos disznó seregébe s attól kezdve onnan kapom az élethez szükséges pénzt. A különös öltözötű embert Sas Pálnak hívták. Idős ember volt szegény, csakhamar utólérte a minden embernek kijáró végzet, a halál. Halálos ágyán végrendeletileg biztosította az én járandóságomat is. Kikötött egy nagyon szép összeget, amit minden hónapban fizetnek nekem az örökösök. Hozzám az volt az utolsó szava: „Neked ezután az legyen a dolgod, hogy havonként egyszer kihajtod a disznókat a kondába.“ *A jó Isten verne meg,*

ha nem tartanám be szavát. De bizony én be is tartom.

Tóni minden elsején büszkén teregeti az utcán disznóit.

Az emberek nem adtak hitelt neki, de eljött elseje, amikor Tóni nagy büszkén teregette az utcán disznóit. Bezzeg tátott szájjal győződtek most meg a falubeliek a valóságról.

Ifj. Kolozsváry József.

Pistike lázban.

*A kicsi szobára ráterült az este,
A lopózó árny a zeg-zúgot kereste,
A fehérre festett hálós kicsi ágyban,
Pistike hánykódik emésztő nagy lázban.*

*Él-hal-e? megmarad? jó szülője retteg.
Szegény kis Pistike nagyon-nagyon beteg,
Kis piros paplanját százszor is ledobja,
Édesanyja féltve mindig visszatolja.*

És főz a boszorkány, látom színét gőznek.

— Anyukám! — lihegi, — látod azt a lányt ott?
Fehér ruhájában, hogy lejt a táncot!
Most bebólint ide, hív a tündérvárba,
Nézd csak, hogy csalogat, mélyen be a lábba!

*Mennyi ott a kigyó! és hogy tekergőznek!
És főz a boszorkány, látom színét gőznek.
Most! ... most! ... a boszorkány vinni akar érzem,
Csunya, csontos ujja fenyeget, hogy nézem.*

— Nincs itten boszorkány Pistikém, aranyom,
Nem is bólogat be senki az ablakon.
Fehérruhát mosott Jutka most a délben,
Az táncol és libeg, kinn a fuvó szélben.

— Igen, de a Micu! ... egyszer kikötöttem,
Most karmol, fojtogat, bosszút áll fölöttem. —
— Micu kinn egerész vígan a padláson,
Anyuka vigyázz rád, hogy senki se bántson. —

— Azután a lepkék, miknek szárnyát téptem,
Hangyák, pókok, méhek, amikre ráléptem.
Mind-mind itt zümmögnek nézd... látod.. a párnán!
Ugy-e volt kis fiuk, s ott maradtak érván?

Oh, milyen rossz voltam, Micut megkinoztam,
A lepkének, méhnek, kis szárnyát kihuztam.
Vajjon a jó Isten megbocsát-e nekem?
Hogyha imádkozok, hogyha szépen kérem?
— Nyugodj csak kis fiam, jó az Isten, jót ad,
Ki hibáját bánja, annak megis bocsát.

F. László Marcella.

Ne ítélj elhamarkodottan!

Irigykedtek a madarak a fülemülére, hogy énekét az emberek oly szívesen hallgatják. Vádaskodni kezdtek ellene, a sasnál, a madarak királyánál, hogy így s úgy, mindenféle szabadon jár s azért énekelget, hogy az emberek dicsérik s gyönyörködjenek a hangjában.

A Sas anélkül, hogy meggyőződött volna az igazságról, ítéletet mondott: számüzte a csalógányt.

A kis csalógány kibujdosott az erdőbe és a sűrű bokros helyeken vert magának fészket. Ahol senki sem látta, ott rejtőzködött el. Erkelni is csak olykor mert éjszaka, amikor minden élőlény aludt.

S mi történt?

Az emberek figyelni kezdtek a gyönyörű éji dalra, a kis dalnokot rejtekhelyén is felkeresték s mennél ritkábban hallották, annál jobban gyönyörködtek elbájoló énekében.

* * *

Most, hogy elolvastátok ezt a kis mesét, milyen tanulságot jegyeztetek meg belőle?

Először: Nem szabad olyan hirtelen ítélni mint a sas tette.

Másodszor: Sokszor igyekeznek valaki érdemét, tehetségét megsemmisíteni, vagy legalább is megkisebbiteni. Lehet, hogy ideig-óráig sikerül is, de végül mégis csak győz az igazság és a tehetség.

Vitkovits-mese.

A húsvéti szám gazdag tartalmára már előre is felhívjuk figyelmeteket. Szébbnél-szebb mese, vers, móka, tréfa tarkítja majd a lapot. A húsvéti szám a rendesnél nagyobb terjedelemben, összevont számként jelenik meg, úgy, hogy a 10. és 11. számokat egyszerre fogjátok megkapni.

Mit játszunk gyerekek?

Ludasjáték.

Érdekes a „ludas“ játék. Ez is szabadtéri játék. Egy nagyobb gyermek maga köré gyűjti a többieket s az alábbi verset mondja, úgy, hogy mindenkire egy-egy szótag esik.

Ludat vettem a vásárba,
Ezer pengő volt az ára.
Kis a ludas? Aki bánja!

Akire az utolsó szó esik, azt számítják ludasnak. A többiek most hamar kört formálnak, hogy bezárják a ludast. Igen ám! de a ludas meg menekülni akar. S ha sikerül, kitör a körből és kinn sétálgatni kezd, amíg elkiáltja magát: te vagy a ludas! s valakit hátra üt és utána futásnak ered, a kör körül. Az új ludas utána, ha sikerül elesipni, mielőtt az ő helyét elfoglalná, a régi, akkor a régi ludas marad a játékban, ellenkező esetben az új játékos lesz a ludas.

Találós képek.

(A kicsinyek számára.)

1.

2.

Írjátok meg ennek a két képnek a rövid meséjét. Mit ábrázol s mit mond el ez a két pompás kép.

Szójáték.

Ügyetlen ügyvéd, akinek nincsenek ügyei, ügyügyü, akinek csak egy ügye van s ügyefogyott ügyvéd az, akinek voltak, de már elfogytak az ügyei.

Ahogy kis munkatársaink írnak...

**Friedmann Ancsi, Ági és Béla
nyári beszámolója.**

Mi a szünidőt a Tátrában töltöttük. Legérdekesebb élményünk utazásunk volt. Eddig csak az alföldi síkságot ismertük, annál kellembesebben lepett meg bennünket Kassán túl a vasutvonal mentén mindkét oldalon húzódó hatalmas hegylánc, amely magas falként emelkedve, szinte elzárta előlünk a láthatárt is. A vonatból lefelé nézve kristálytisza zuhogó patak kísérte a vonatot, felfelé nézve pedig a hegytetőn zöldülő fenyők minden fajtája mutatott szép látványt.

Poprád közelében, a Kárpátoktól külön elágazó kis csoportokban, néhány piramis alakú, felhőbeburkolózó magas hegyesucsot pillantunk meg, ez a Tátra! Poprádról villamos vasuton elindulva, kaeskringós uton elindulva, vagy ezer méter magasságban értünk fel a szép Tátrafüredre. Gyönyörű szép látványt mutat a Gerlefalvi csucs közelében levő vízesés. A víz esése oly erős, hogy a hatalmas sziklákat is megmozgatni látszik. Még ennél is érdekesebb látványt nyújt a Csorba tó, amely Uj-Tátrafüredtől felfelé haladva, ezerhét-száz méter magasságban, köralaku mélyedésben fekszik. Különös tünemény ez a hegyek tetején, vize oly tiszta, hogy a gránitkő-ágya egészen jól látszik. A tó partja fűz helyett gyönyörű szép törpe ezüst fenyőkkel van borítva. Hogy milyen szép itt minden, mi sem jellemzi jobban, minthogy tele van a vidék fényképezőgépekkel felszerelt turistákkal. Sajnáltuk is, mikor vége volt a szünidőnek s haza kellett jönnünk.

*Fridmann Ancsi, III. g. o. t.
Béla III. elo. t., Ági I. el. ot.*

A 7. szám találós képeinek megfejtése.

Szöke István II. g. o. t. Odorheiu megfejtése.

Egyszer volt egy ember, ennek egy kutyája és egy maeskája. Ez az ember igen szerette a hasát, de az állatoknak nem nagyon adott enni. Egy alkalommal, mikor az ebédnél nem figyelt oda, a kutya utána kapott a peccsenyének.

— Hadd el né! — ugye jó volna egy kis hus? De míg a kutyával foglalkozott, a maeska javában lakmározott. Kapja magát az ember, utána eredt a maeskanak. Míg a maeska után járt, addig meg a kutya lakmározott vigan. Így maradt ebéd nélkül az egyszeri ember.

Vaska Klárka Cluj megfejtése.

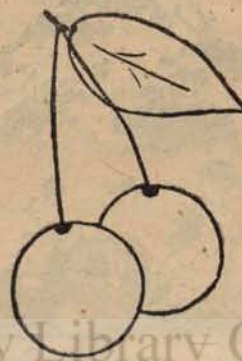
Az ebéd.

*Nagyszakállu bácsi készül ebédelni,
Kétfelől a széken, két kis kutya nézi.
Borzos az orrával közelít a húshoz,
Rámordul a bácsi: „Ebadta nem kussolsz?!“
Ezalatt a másik elcsent egy szeletet,
De kimérte rá a bácsi az ütletet.
Borzos időközben kiüríti talát.
A bácsi pedig már tépheti szakállát.*

Rajziskola.

Vezeti: Kürty Klára.

8. számú minta.

Egy-két hónap még és természetben is látni fogjuk a jó édes piros cseresznyét. De, amíg ez elkövetkezik, az ügyes rajzosok tanulják meg rajzolni ezt a gyümölcsöt is.

*

Akinek van színes ceruzája, a cimlap szép tulipánját ügyesen ki is színezheti. A virágot pirossal, a leveleket zölddel.

Kis cimborák!

az elközelgő húsvétra kedvesebb, értékesebb ajándékot nem kérhettek, mint egy-egy szép könyvet. Ugy ifjúsági, mint gyermek könyvek rendelhetők kiadóhivatalunkon keresztül. Előfizetőink 20% kedvezményben részesülnek. Rendelésnél a pénzt póstautalványon előre be kell küldeni. (Cím: Cluj, Str. Baron L. Pop 5.)

Megrendelhető könyvek:

László Marcella: Nótás Zsuzska	— —	60.—	Lei
Gál Lajosné: A jóság jutalma	— —	60.—	„
Benkő Anna: Gyermekversek	— —	30.—	„
Jánossy-Tóth: Körbe-körénk	— —	30.—	„
Csűrös Emilia: Gyermek színdarabok	— —	60.—	„
Perédy Ady: Tavaszkisasszony	— —	40.—	„

MARCELLA NÉNI PÓSTÁJA

Balogh Ibolyka. A 6. szám megfejtése hibátlan. Az új rajzos rejtvény is jó. Kereszt, szó, betűrejtvényvel nem próbálkoztál még? — *Tóbis Margit.* A szélmalom rejtvény megfejtése jól sikerült, s az elsők között érkezett be. — *Fereny Gézuka IV. el. o. t.* A 6-ik

szám megfejtésével nem késtél el, sőt, nagyon is jókor küldted be. A megfejtés jó, a sorsoláson részt is vesz. A kis rajzfüzetet nem kell visszaküldeni. Látogass meg majd a szerkesztőségben. — *Floreá Mimi.* Kis levélkédből örömmel olvasom, hogy milyen nagy érdeklődéssel olvasgatsz az Uj Cimborát. — *Koncz Györgyi.* Új rejtvényedet átadtam a rejtvényt szerkesztő bácsinak. A virágmagmegrendezésnél ügyesen segítkezted, Zsófikáva! együtt. Mind a ketten dicséretet érdemeltek. — *Desecskey Sándor III. o. t. és Lala I. o. t.* Az itteni kis cimboráink nagy kedvvel gyűjtögetik a bélyeget. Ok örülni fognak a bélyegeknél. Rejtvényed a sorsoláson részt vesz. — *Bidló Gábor IV. el. o. t.* Szorgalmas rejtvényfejtőnk vagy Gáborka. A megfejtés jó. — *Péter László II. el. o. t.* A 6-ik szám rejtvénye még idejében beérkezett. *Fodor Jancsi II. g. o. t.* Érdeklődsz te is az eszperantó iránt. Illik is hozzád, komolyabb cimboráinkhoz ez az érdeklődés. A nyáron, ha Isten éltet bennünket, foglalkozni fogunk a kérdéssel. — *Ory Imre és Huba.* Bemutatkozó leveleket nagy fészeséssel olvasgattam. Irod, hogy te most 11-ik elemibe jársz, de van még két bátyád, Ubul, aki I. g. o. t. és Imre, aki III. el. o. t. Ocsikéd is van, ő még csak két hónapos, Leventének hívják. A szélmalomrejtvényt nagyon jól megfejtetted. Aki ilyen szép rendesen ír, annak a levelét máskor is szívesen olvasom. — *Demes Ferencz.* Kérésének azért nem tudtunk eleget tenni, mert a 2-ik szám teljesen kifogyott. Szíves üdvözlötünk. — *Sipos Jancsika.* A kapott virágmagnak igen igen örültél, örömdben azonnal megfejtetted a rejtvényt, s nem csak megfejtetted, de be is küldted. No, írd majd máskor is. — *Bálint István IV. el. o. t.* A 7. szám rejtvényét jól megfejtetted. A küldött virágmagvakat megkaptad-e? — *Veszprémi Klárka I. g. o. t., Nelli II. g. o. t., Loránt II. g. o. t.* Bemutatkozó leveletekből az Uj Cimborá iránti nagy szeretet és ragaszkodást olvastam ki. Nekünk, akik ezért a kis lapért dolgozunk, mi sem okoz nagyobb örömet, mintha azt látjuk, hogy kis olvasóink szeretik a kis lapot és megbecsülik és ért-

kelné tudják a munkásságunkat. Remélem, mindhárman ügyes toborzók is lesztek. Edesanyátokat ismeretlenül is szívesen üdvözlöm. — *Harkácsy Judiska III. g. o. t.* Irod, hogy a virágmagot megkaptad. A törökszegfü vetési ideje: április 15—május 15-ig. Szabadföldbe vetendő. A rejtvénymegfejtés jó. — *Zsigmond György III. g. o. t.* A talalós kép Hájas Mukijának a megéneklése, jól sikerült, a közlésére majd sor is kerül. — *Szigyártó Vally.* A rajzokat kíváncsian várjuk. Hiszem, hogyha megismerik lapunkon keresztül ügyes rajzait, a könyvvilághoztrációkra vonatkozóan még külföldről is fog megrendelést kapni. Szíves üdvözlötünk. — *Weress Zsófi IV. el. o. t.* Szorgalmas rejtvényfejtőnk vagy Zsófi. — *Szabó Lajos III. g. o. t.* A kért 10 db. eszperantó-magyar-nyelvű Miki egér lev.-lap-sorozatot elküldöttük cimedre. — *Kovács Ily.* Megfejtésed beérkezett. — *Pozáczy Emília III. g. o. t.* Új rejtvényeid ügyesek, rendjén sorra is kerülnek. A megfejtés is jó, a döntőbe be is kerül. A toborzóban szeretném, ha te is részt vennél. — *Dibáczy Béla IV. el. o. t.* A 7. szám megfejtése idejében beérkezett. — *Makó Tivadár.* Te is azok közé tartozol, akik a talalós kép megfejtéséhez hozzászóltak. A 7. szám megfejtését átadtam a rejtvényt szerkesztő bácsinak. — *Suhajda Géza.* Új kis cimboráink vagy, még most irtál először. Küldöd a megfejtést is. Látom, jó rejtvényfejtő vagy, mert a megfejtés hibátlan. — *Torday Zádor IV. el. o. t.* Már ez igazán kedves meglepetés lehetett, hogy a névnapodra az Uj Cimborát kaptad ajándékul. Amint írod, már is megszeretted ezt a kis lapot. De én is téged, mert olyan helyesen és okosan irtál. No, majd egyszer látogass meg Zádorka a szerkesztőségben. Az új rejtvényt átadtam a rovatvezetőnek. — *Lőrincz Iduka IV. el. o. t.* Ez a legelső megfejtésed, amit most beküldtél. No, csak fejtessz szorgalmasan ezután is a rejtvényeket, mert hasznodra fog válni. Írd máskor is. — *Vaska Klárka.* A 8. szám megfejtését legelsőnek fejtetted meg. A szombaton délutáni virágmagrendezésnél nagyon ügyesen dolgoztál, dicséretet érdemelsz érte. Dobay Milike, Berkó Pista, Kiss Ádám, és Csöpi, Ferenczy Margit, Spitz Jenő, Várhol Iván, Vass Bandika, Páll Bandi, Kiss Jenő, Tomsa Irma, Labud András, Rózsa Joli, eZleh Erzsike, Örtel Kálmán, Sipos Jancsi, Bende Kató, Lörincz Márton, Molnár Réka és Ágnes, Tóbis Margit, Daczó Erzsike, Bartha János, Bene Aranka berékezett előfizetéseket a kiadóhivatal nyugtázza. — *Szász László.* Az illető megbizottól semmi nem jött be, ezért irt a kiadóhiv. Szíves üdvözlöt. — *Tóth Klárka.* A jelzett két kis cimborának küld a kiadóhivatal kitöltött postautalványt, hogy könnyebben beküldhessék az előfizetést. Megkezdték-e már a kertészkedést?

KIADÓ-BÁCSI PÓSTÁJA

Az elmúlt héten a következő előfizetések érkeztek:

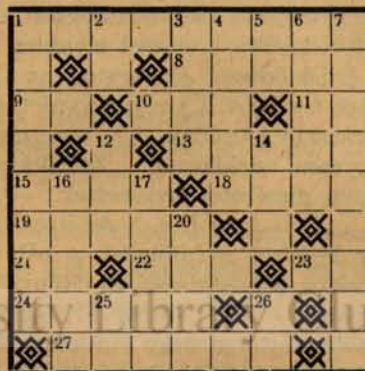
Helyben: Bernád Agnes 50, Császár Mária 50, Gálffy Zsigmond 92, Mandula Ilonka 54, Máthé Zoltika 50, Pozáczky Emília 16, Sáska Gyula 100, Sehilling Dezső 50, Gartner Ferike 100, Glancez András 100, Bányai Emil 50, Mihály Ernő 50, Hantz Gréte 50, Muzsnay Laci 50, Gébert Ervin 24, Borbély Gyula 34, Szász Aranka 17, Indig Editke és Jolánka 50, Paizs György 1., Salamon Jánosné 50, Kárpáthy Egon 50, Teutsch Ili 117, Müller Akos 50, Kassay Ilonka 50, Antal Gyula 100, Blau Baba 67, Rizler Gyuszi 50, Kardos Laci 48, Ambrus Dobai Erzsébet 30, Hodis Ilike 25, Nemes Simion 100, Albu Tibor 100, Vajda István 50, Bogdán Imike 17. Vidékről: Rózsa Jancsika 100, Biró Erzsike 110, Sánek Boriska 100, Kosztela Ildikó 50, Szász Feri és Lajesi 43, Fodor Ilonka 43, Loj József 50, Ráthonyi Kristóf 85, Szabad István 30, Harkai Margit 17, Horváth Sanyi és Kató 50, Saja Idus 43, Krémer Józsika 17, Istók Karesi 30, Rozenfeld Lola 17, özv. Lévay Józsefné 128, Szemerei Elemér 20, Glüek Bandi 50, Patai Dundi 20, Papp Erzsébet 25, Zélig Kató 50, Kapitány Rózi 50, Gerényi Joli 50, Pontelli Ibi 50, Szabó Béla 43, Witmann 50, Nagy Gabica 30, Papp János 100, Körössi Ilonka 50, Veisz Ibi 33, Payer Karesi 50, Fodor Anci 17, Görög Livia 50, Reszler Kató 1., Winkler Margit 100, Nagy Gabi és Ica 50, Sándor Gabi 17, Kovács Imre 50, Bálint István 200, (20.) Várhol Iván 50, Dobai Emília 100, Kiss Adám és Csöppi 100, Berkó Pista 100, Ferenczy Margit 150, Páll Bandi 183, Molnár Réka és Agi 50, Bende Kató 100, Darvas Istvánné 50, Spitz Jenő 50, Bene Aranka 50, Kovács Károlyné 150, Lucian Gabriella 50, Novák M. és Laci 50, Azzola Ludi és Ocsi 50, Tomsa Irmuska 100, Zelch Erzsébet 150, Kekécs Gyuszi 100, Bikfalvy István 100, Fornwald György 100, Rózsa Jolika 85, Daczó Erzsébet 100, Tóbis Margit 100, Bartha János 100, Labud András 150, Vas Endre 85, Ortel Kálmán 50, Ilyés Jenőke 150, Tóth Pál 117, Kiss Lala s Zolti 40, Zajzon Judit 50, Rothmann Vera 25, Labonez Attila 20, Fülöp Dániel 50, Hornyák Béla és Sanyi 100, Szmeresényi Ibolya 200, Andrassy Péter és Ernő 100, Filesák Ildikó 100, Selyem Piiki és Dodóka 100, Ref. elemi iskola, Aiud 117, Szabó Mihály 200, Friedmann Agi 20, Bujor Livia 50, Kovács Imre 50, Huttira Margit 17, Jónás Kató 50, Zamfirescu Erzsébet

50, Molnár Erzsébet 17, Vidor Iván György 200, Papp Józsika 25, Mártha Jutka 43, Debreczeni Ferike 43, Bujáky Margit 50, Moskovics Sára és Andor 50, Bartha Zsigmond 50, Ládai Józsika 50, Balogh Anti 17, Dvorzsák Annus 67, Harkácsi Sári 50, Veisz Bandi 50, Lórenez Pál 50, Kiss Evi 50, Soós Sándor 17, Somogyi Sanyi 50, Győri Évike 30, Magoss Jenő 50, Bán Tamás 50, Pobozy István 17, Székely Eva 100, Kolling Árpád 100, Szőke Béla 100, Simon Etelka és Anna 100, Kanizsay Jenő 85.

FEJTÖRŐ

Keresztrejtvény.

Beküldte: Harkácsi Juliska III. g. o. t.

Vízszintes sorok: 1. Talpas és Barnabás házája. 8. Végtagja, névelővel. 9. Helyhatározói rag. 10. Menyasszony. 11. O. G. 13. Hada más szóval, egy betű elmarad. 15. Fiu név. 18. H-val, ilyen tő is van. 19. Kártyajáték. 21. LK. 22. Kereszttel emelt zenei hang. 23. Betű az ABC-ből, fonétikus. 24. Azonos betűk. 27. Kezünkön van.

Függőleges sorok: 1. A szerkesztő, néni keresztneve. 2. Ravasz eleje. 3. A háboru istene volt a görögöknél. 4. T.-vel a végén, minden munka megkezdéséhez szükséges. 5. Ugyanaz, mint 9. vízszintes. 6. R-el, ilyen ilyen a kunyhó, ha már közel áll az összedüléshez. 7. Ebben a castában esett el Petőfi Sándor. 12. Német személynévnév, többes számban. 14. Elemér becézve. 16. Tréfák, (ékezet hiány). 17. Kerteken szőlővel van befuttatva. 18. Maeskahang. 25. Vissza: állathang (ékezet hiány). 26. Ejszaka.

Megfejtési határidő: 1935 április 10. A megfejtők között jutalmakat sorsolunk ki.

Felelős szerkesztő és lapfajdonos:

FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA.

Főmunkatárs: **TELEKY DEZSŐ,**

Kiadja: a Minerva Nyomdai Műintézet R.-T. Cluj.